

Valorizacijska konferenca INKLUZIJA ZA BOLJŠO ZAPOS LJIVOST

Poročilo s prve delavnice z naslovom:

Dvig zaposljivosti za osebe z manj možnostmi - na kakšen način lahko projekti pripomorejo k ekonomski in socialni neodvisnosti oseb z manj možnostmi

Moderatorka: Živa Ribičič

Predstavljeni projekti:

- The Journey Towards Belonging: Effective ways to support people with intellectual disabilities at times of transitions and at all times of the life cycle (program Grundtvig, akcija Učna partnerstva, izvajalec: CUDV Draga)
- Druga violina (izvajalec: CUDV Draga)
- VISkiLab – pomoč slepim in slabovidnim pri vključevanju v izobraževanje in na trg dela (program Leonardo da Vinci, akcija Prenos inovacij, izvajalec: Zavod za slepo in slabovidno mladino Ljubljana)

Projekt »**The Journey Towards Belonging: Effective ways to support people with intellectual disabilities at times of transitions and at all times of the life cycle**« se je ukvarjal z življenjskimi tranzicijami pri osebah z motnjami v duševnem razvoju. Tranzicije so vse večje življenjske spremembe (konec izobraževanja, selitev, prva služba in podobno). V projektu so sodelovali tudi njihovi varovanci in delili svoje izkušnje. Več o projektu na spletni strani projekta: http://www.fedvol.ie/Journey_To_Belonging/Default.2002.html

Projekt **Druga violina** je projekt odprtja restavracije v kateri so zaposlene tudi osebe z motnjami v duševnem razvoju. Projekt je primer razvoja inkluzivnih delovnih mest in ozaveščanja javnosti o problematiki oseb s posebnimi potrebami. Več o projektu na njihovi spletni strani: <https://www.facebook.com/drugaviolina.gostilna>.

Projekt »**VISkiLab – pomoč slepim in slabovidnim pri vključevanju v izobraževanje in na trg dela**« se je ukvarjal s prenosom metod pomoči slepim in slabovidnim pri njihovem vključevanju na trg dela. Več o projektu na njihovi spletni strani: <http://www.viskilab.eu/>.

Poročevalci projektov so poročali o svojih izkušnjah in ugotovitvah do katerih so prišli med izvajanjem projekta. Predvsem so poročali o pozitivnih učinkih svojih projektov. Na eni strani so s svojimi projekti izdelali oz. pridobili konkretne rešitve, ki jih lahko uporabljajo pri svojem vsakodnevem

življenju. S temi rešitvami pomagajo pripadnikom svojih ciljnih skupin pri bolj aktivnem življenju. Z nekaterimi razvijajo specifične spretnosti s katerimi se lahko uveljavljajo na trgu dela, z drugimi pa skrbijo za osveščenost širše družbe o problematiki oseb s posebnimi potrebami.

Razprava, ki je sledila je izpostavila nekaj pomembnih smernic:

- evropski projekti so dobro orodje za razvoj različnih rešitev, vendar se je treba zavedati, da je z njimi smiselno razvijati le neko trajnostno rešitev, ne pa takšno, ki bi bila le za enkratno uporabo. Trenutno obstaja veliko projektov z dobrimi rezultati, vendar je premalo sodelovanja med njimi. Sodelovanje med projekti in medsebojno informiranje med organizacijami, ki delujejo na tem področju bi moralo biti bolj obsežno in bolj poglobljeno.
- Veliko težav oseb s posebnimi potrebami ima svoj izvor v slabi ozaveščenosti širše javnosti o specifikah različnih ciljnih skupin. Zaradi tega je treba pri vseh dejavnosti skrbeti za čim boljše informiranost javnosti – tako splošne, kot tudi (če no še posebej) delodajalcev. Le na ta način bo mogoče doseči stanje v družbi, ki bo omogočalo bolj inkluzivno obravnavo oseb s posebnimi potrebami in delovna mesta, ki ne bodo delovna za osebe s posebnimi potrebami, ampak običajna delovna mesta na katerih bodo lahko delali tudi ljudje s posebnimi potrebami.
- Rešitve, ki nastajajo v različnih projektih morajo biti manj ozko specializirane – rešitve morajo omogočati osebam s posebnimi potrebami uporabo in življenje v »normalnem« okolju. Specializirane rešitve namenjene uporabi v specializiranih okoljih ne rešujejo težav, ampak jih ustvarjajo.
- Formalni okvir je v Sloveniji preveč rigid, zato se je treba truditi, da bi ga 'zmehčali'. Pri pripravi sistemskih rešitev bi bilo treba upoštevati tudi osebe s posebnimi potrebami in omogočiti izkoriščanje možnosti, ki jih posamezne rešitve ponujajo.
- Osebe s posebnimi potrebami je treba spodbujati, da same prevzamejo odgovornost zase in se ne zanašajo vedno na tujo pomoč.

Zapisal: Robert Marinšek